

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIAUS
VEDĖJAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRITARIMO VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „GELVONĖLIS“
IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI**

2025 m. birželio 16 d. Nr. A15/25(2.1.4E-IKU)
Vilnius

Vadovaudamasi Ikimokyklinio ugdymo kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“, 3 punktu ir Vilniaus miesto savivaldybės mero 2025 m. vasario 24 d. potvarkiu Nr. 955-263/25 „Dėl Almedos Kučinskienės įgaliojimo“, p r i t a r i u Vilniaus lopšelio-darželio „Gelvonėlis“ ikimokyklinio ugdymo programai.

Vedėja

Almeda Kučinskienė

PRITARTA

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos

Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjo

2025 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. A15/25(2.1.4E-IKU)

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Gelvonėlis“

Direktoriaus

2025 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. V- 35.

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO
„GELVONĖLIS“
IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

VILNIUS, 2025

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vaikai ir jų poreikiai. Vilniaus lopšelyje-darželyje „Gelvonėlis“ (toliau – Mokykla) ugdomi vaikai nuo 1,5 metų, atsižvelgiant į jų raidos ypatumus ir individualius poreikius. Veikia vienodo amžiaus vaikų ir mišrios grupės. Ugdymas vyksta vaikų gimtąja kalba, atliepiančią jų kultūrinį bei kalbinį kontekstą – dalis vaikų auga daugiakalbėse šeimose, kuriose vartojamos dvi ar daugiau kalbų.

Įstaigoje taip pat vykdomas priešmokyklinis ugdymas, orientuotas į vaikų pasirengimo mokyklai gebėjimų stiprinimą ir nuoseklų ugdymo(si) kelią nuo ankstyvosios vaikystės iki mokyklos.

Mokykloje siekiama sudaryti visapusiškai saugią ir palankią ugdymo aplinką, kuri užtikrina pagrindinių vaiko poreikių tenkinimą: emocinį saugumą, bendravimą bei komunikavimą, draugystę, žaidimą, saviraišką, pažinimą, kalbinę raišką ir aktyvų judėjimą. (1 pav.).

1 pav. Pagrindiniai vaikų poreikiai

Mokyklos savitumai. Mokykloje vaikai ugdomi daugiakultūrinės aplinkos sąlygomis. Turima lietuvių bei tautinių mažumų vaikų grupių – lenkų ir rusų. Ugdymas vyksta tautinių įpročių, tradicijų, kultūros, meno pagrindu, praktikuojami bendri renginiai, ugdatys toleranciją, supratimą, pagarbą kitos tautybės atstovams. Mokykla yra Vilniaus Šeškinės mikrorajono gyvenamųjų namų apsuptyje. Mokytojai užmezgė ryšius su Šeškinės senjorų dienos centru „Atgaiva“, organizuoja susitikimus, bendras akcijas. Bendradarbiavimas su dienos centru ugdo socialinį jautrumą ir pilietiškumą. Šio centro lankytojai ir vadovybė palankiai vertina bendradarbiavimą ir jo tolimesnį plėtojimą, teigiamai atsiliepia apie bendrus renginius. Sėkmingai vystosi bendradarbiavimas su Šeškinės pradine mokykla, šalia esančiomis mokyklomis – „Bitutė“, „Ozas“, „Jovarelis“, „Sveikuolis“. Pasiekiamas abipusis pasitenkinimas įgyvendinamais renginiais, projektais. Vaikams sudaromos galimybės lankytis įvairiuose Vilniaus kultūros objektuose ir kitose vietose. Pritariama „mokyklai be sienų“ – ugdymo turinys plečiamas netradicinėse aplinkose už mokyklos ribų.

Mokykloje teikiamos papildomos ugdymo paslaugos – veikia šokių, karatė, krepšinio ir anglų kalbos būreliai. Užsiėmimai vyksta popietinėmis valandomis.

Nuo 2019 m. mokykla priklauso Lietuvos aktyvių mokyklų tinklui¹, nuo 2022 metų – Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklui². Mokykloje skiriamas dėmesys vaikų, tėvų, mokytojų sveikos gyvensenos įgūdžių stiprinimui, sveikos mitybos įpročių formavimui, fizinio aktyvumo skatinimui. Mokykla įgyvendina ilgalaikius sveikatos stiprinimo ir fizinio aktyvumo projektus: „Futboliukas“³, „Sveikatiada“⁴, „Lietuvos mažųjų žaidynės“⁵, „Sveikata visus metus“⁶, „Sveikas maistas - sveikas vaikas“⁷, „Mes rūšiuojam“⁸.

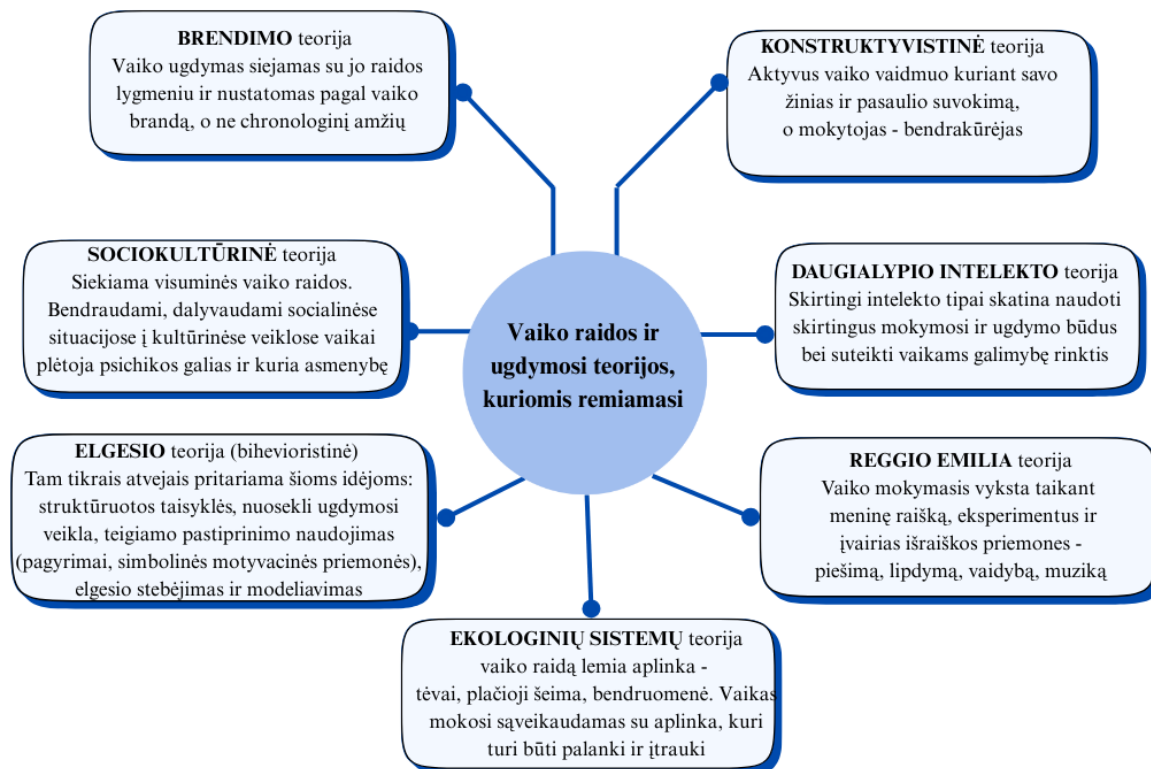
Mokykla įsikūrusi šalia Ozo gamtos draustinio, netoliese plyti miškelis, vandens telkinys, pievelės ir kalvos. Tokia aplinka sudaro palankias sąlygas vaikų veikloms gryname ore, gamtos reiškinių stebėjimui, tiriamajai veiklai, ekologiniam, doriniam ir fiziniam ugdymui. Dėmesys skiriamas vaikų socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymui(si), įgyvendinant tarptautinę prevencinę programą „Zipio draugai“⁹ priešmokyklinio ugdymo grupėse bei programą „Kimochis“¹⁰ – 3–5 metų vaikų ikimokyklinio ugdymo grupėse.

Keičiantis mokyklos struktūrai, teisės aktams, remiantis naujausiais įsivertinimo rezultatais, atsižvelgiant į šiuolaikinės visuomenės gyvenimo pokyčius, orientuojantis į vis naujesnių technologijų taikymą, Programa bus peržiūrima ir atnaujinama kas 5 metus.

Požiūris į vaiką ir jo ugdymą(si).

Kurdami kokybišką ankstyvojo ugdymo turinį, remiamės pažangiomis praktikomis bei vaiko raidos ir ugdymo teorijomis (2 pav.).

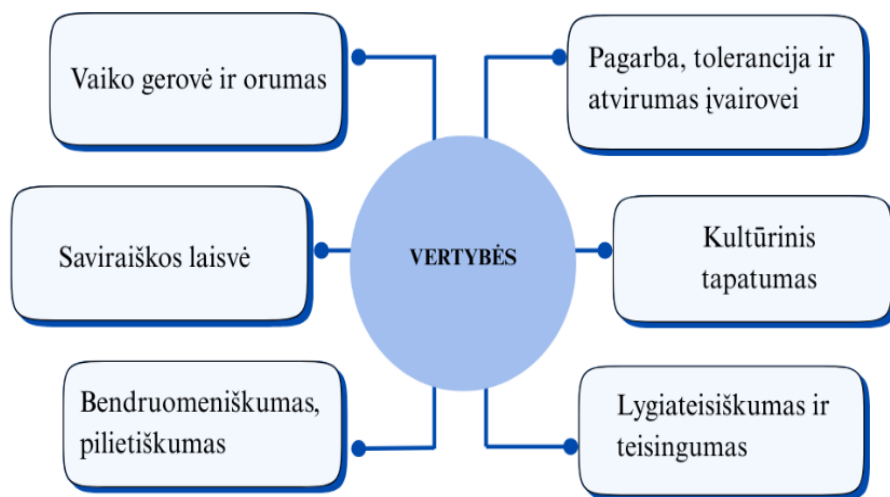
2 pav. Vaiko raidos ir ugdymosi teorijos

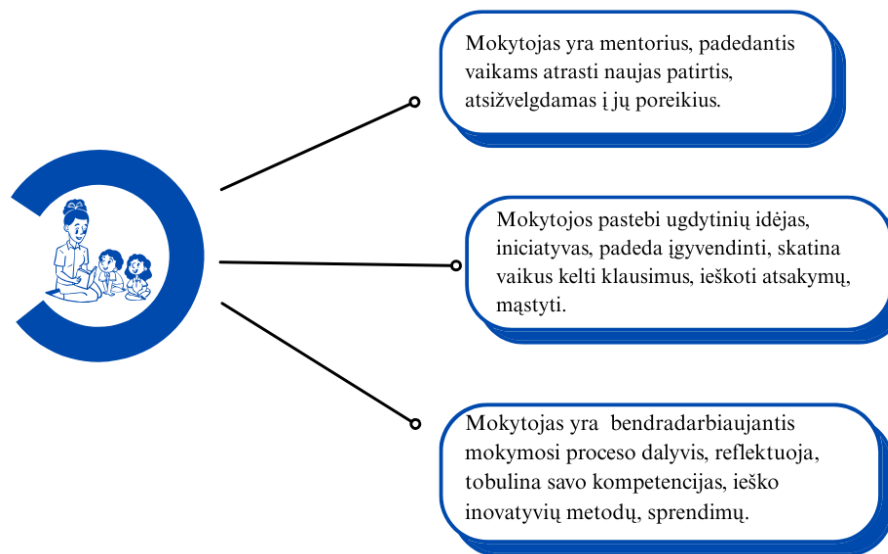
Ugdymas orientuojamas į vaiko poreikius, individualias patirtis ir gebėjimus. Skatinamas žaidimu grįstas mokymasis, natūralus smalsumas ir tyrinėjimas. Siekdami suformuoti įgūdžius ar gebėjimų pradmenis, lemiančius tolesnes vaiko mokymosi perspektyvas, taikome ST(R)EAM metodiką. ST(R)EAM ugdymas paremtas natūraliu vaiko domėjimusi, kaip „veikia“ jį supantis pasaulis, polinkiu kurti daiktus ir juos išbandyti.

Parūpinus šiuolaikinių ugdymo priemonių, vaikai perpranta technologinius, inžinerinius, matematinius, gamtamokslinius dalykus. Ugdymasis grindžiamas požiūriu į vaiką ir su juo susijusiomis vertybėmis (3 pav.). Kiekvienas vaikas pripažįstamas kaip asmenybė, turinti unikalių gebėjimų, stiprybių, poreikių ir interesų. Ugdymo metodai, būdai, formos ir priemonės parenkami atsižvelgiant į vaikų amžių, gebėjimus, poreikius, ugdymo tikslus ir uždavinius. Mokytojas sukuria ilgalaikį, nuolatinį, saugų emocinį ryšį su vaiku ir prielaidas visavertei vaiko raidai ir ugdymui(si). Mokytojui skiriamas ypatingas vaidmuo, kaip svarbiausiam mokymo ir auklėjimo instrumentui (4 pav.).

3 pav. Mokyklos bendruomenės vertybės

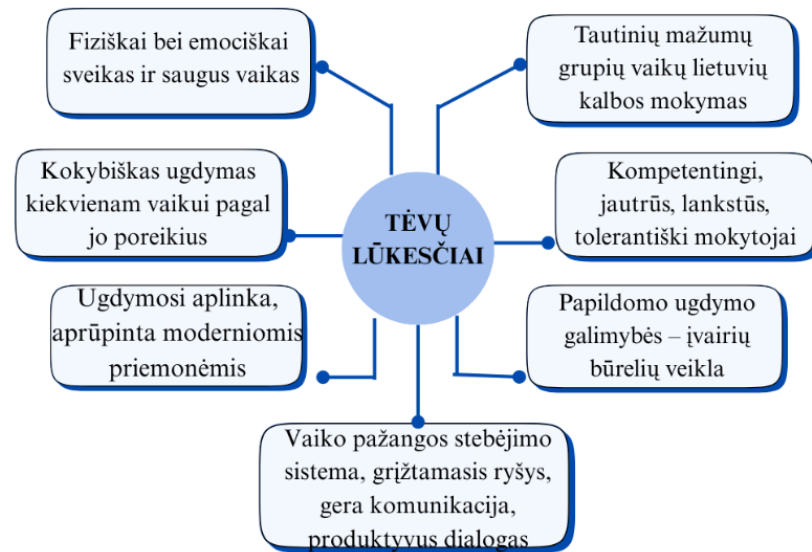
4 pav. Mokytojo vaidmuo ugdymo procese

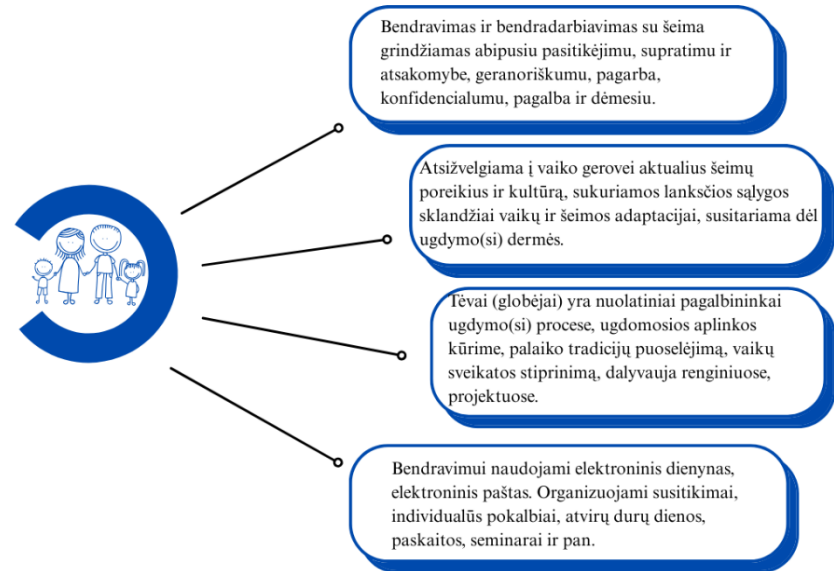
Bendravimas ir bendradarbiavimas su šeima.

Šeimos ir mokyklos bendradarbiavimas grindžiamas abipuse pagarba, pasitikėjimu ir lygiaverte partneryste. Susitariama dėl ugdymo(si) mokykloje ir šeimoje dermės, atsižvelgiant į vaiko gerovei aktualius šeimų lūkesčius, poreikius ir kultūrą (5 pav., 6 pav.).

5 pav. Tėvų lūkesčiai

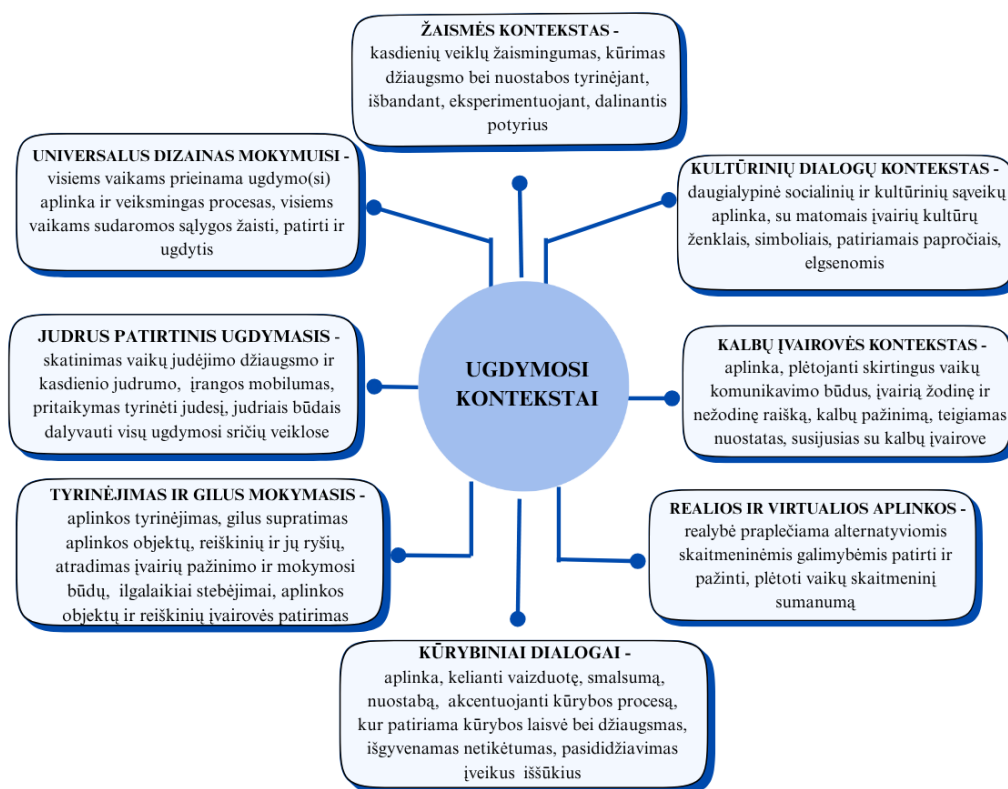

6 pav. Bendradarbiavimas su šeima

Aplinka - tai trečiasis ugdytojas. Vaikų ugdymas(is) vyksta mokyklos vidaus ir lauko aplinkose, taip pat aplinkose už jos ribų (parkai, muziejai, gamtos ir kultūriniai objektai ir kt.). Kuriami ugdymosi kontekstai (7 pav.) - mokytojo apgalvotos situacijos ir parengtos, estetiškai sukomponuotos aplinkos, įtraukiančios vaikus į veiklą, pažadinančios jo tyrinėjimus ir kūrybinius ieškojimus, patraukiančios dėmesį, atviros iniciatyvoms, kryptingą vaikų veiklą provokuojančios, emociškai ir fiziškai saugios, estetiškai patrauklios, palaikančios ilgalaikį susidomėjimą ir supratimo gilėjimą. Kuriami kontekstai, naudojantis „Žaismė ir atradimai“ ir „Patirčių erdvės“ metodinių priemonių rinkiniais. Ugdymo(si) kontekstų bendrakūrėjai yra vaikai. (Plačiau V-ame skyriuje: [IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS GAIRĖS](#)).

7 pav. Ugdymosi kontekstai

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Įgyvendinant ugdymosi procesą mokykloje laikomasi šių ugdymo principų:

Lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilų įsitraukimą, principas	Neskubant leidžiama vaikams išgyventi nuostabą ir atradimo džiaugsmą. Lėtas apžiūrinėjimas, įsitraukimas į veiklą, tyrinėjimas, pažadina vaikų emocinį atsaką, gilų mąstymą, plėtoja vaizdinio mąstymo strategijas.
--	---

Reflektyvaus ugdymo(si) principas	Mokytojas su vaikais drauge pagal jų gebėjimus apmąsto veiklas ir jų rezultatus, numato tolesnį veikimą. Mokytojai apsveria savo ugdymųjų sprendimų poveikį vaikų ugdymui(si).
Žaismės principas	Ugdymas siejamas su žaidimu, žaislingais metodais įvairinant ugdomąją veiklą, ugdymo turinį. Žaidimai yra vaikų gyvenimo esmė. Žaisdamas vaikas be ypatingų pastangų stiprina visas savo galias.
Sociokultūrinio kryptingumo principas	Ugdymas(is) yra grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, padedančiomis vaikams perprasti supančią kultūrinę aplinką ir ugdo atvirumą kitų kultūrų ir kalbų įvairovei.
Vaiko ir mokytojo bendro veikimo principas	Mokytojas įsiklauso ir atliepia vaikų poreikius, interesus, iniciatyvas, nuomonę, drauge priima bei įgyvendina vaikų ir mokytojų bendrus sprendimus, susitarimus dėl veiklos. Vaikų sumanymai turi būti pastebėti, gerbti, palaikyti, turi būti padėta juos išplėtoti, praturtinant sumanymus.
Ugdymo(si) ir priežiūros vienovės principas	Kiekviena suplanuota ir nesuplanuota sąveika bei kasdienė rutina praturtina vaiko patirtį ir ugdymą. Privalome pastebėti vaikų dūkimo, kasdienės rutinos ugdomąją vertę ir panaudoti juos ugdymo tikslams.
Vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės principas	Kiekvienas vaikas turi patirti džiaugsmą ir sėkmę, tad ugdymo(si) procese atsižvelgiama į vaikų poreikius, patirtį, gebėjimus ir jų pagrindu numatoma ugdomoji veikla, skatinama visapusiška vaiko raida.
Šeimos ir mokyklos partnerystės principas	Mikroklimato, skatinančio vaiko pažangą bei atitinkančio šeimos lūkesčius ir vaiko interesus, kūrimas. Tėvai ir mokyklos darbuotojai pasitiki vieni kitais ir veikia dėl vaikų interesų.
Integralumo principas	Siekiama visuminės vaikų raidos, užtikrinamas darnus visų vaiko gebėjimų plėtojimas.
Įtraukties principas	Siekiama sudaryti sąlygas kiekvienam vaikui ugdytis sėkmingai, plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę.
Kontekstualumo principas	Palaikydami vaikų susidomėjimą veikla, siekiant gilaus įsitraukimo, mokytojai kuria patrauklią, estetišką, kviečiančią vaikus kryptingai veikti aplinką.

III. TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO(SI) REZULTATAI

3.1. Ikimokyklinio ugdymo(si) tikslas ir uždaviniai

Ikimokyklinio ugdymo(si) tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Ikimokyklinio ugdymo(si) uždaviniai:

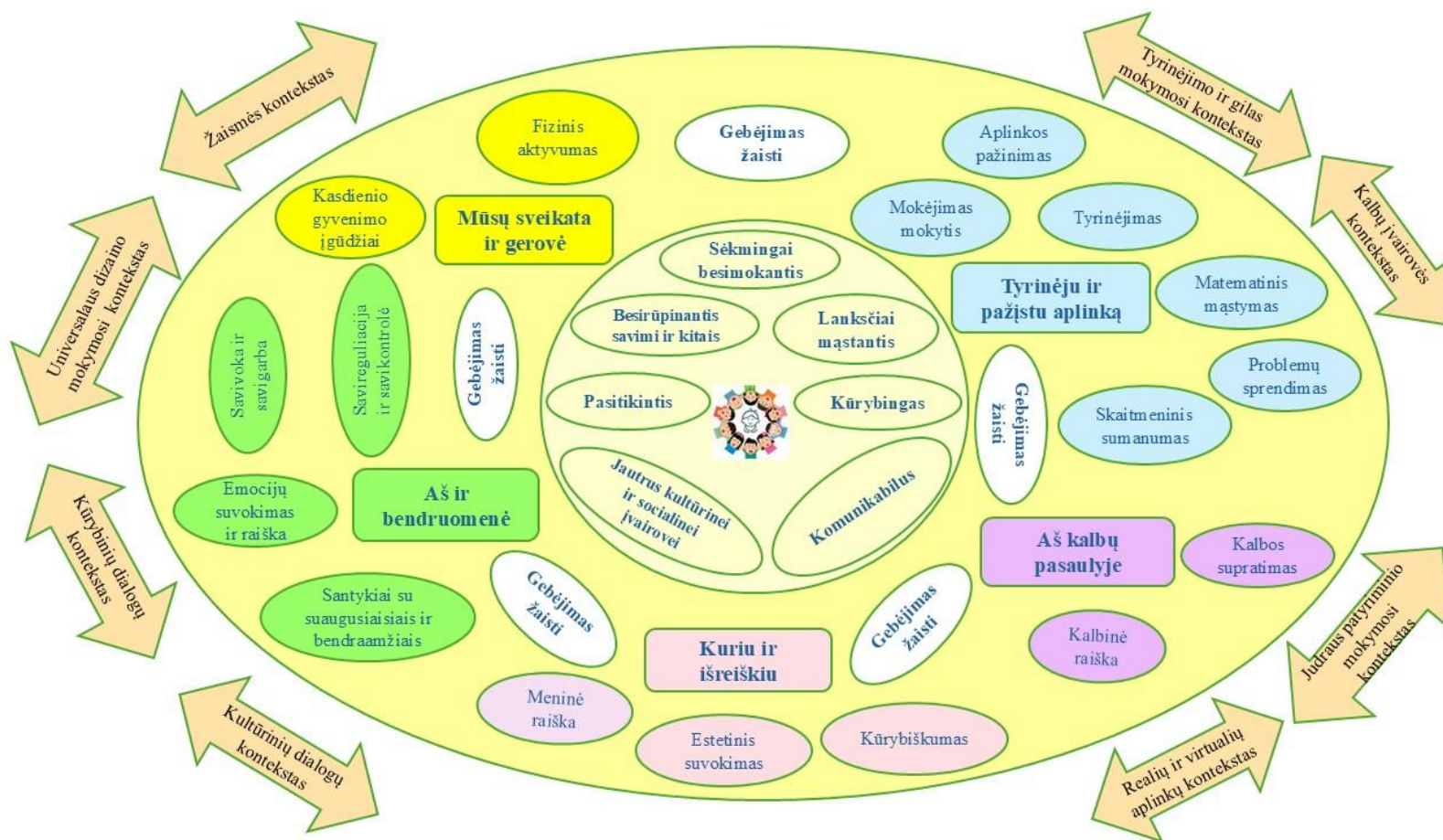
Atsižvelgiant į kiekvieno vaiko unikalumą bei poreikius, užtikrinant saugią, ugdymąsi skatinančią aplinką, dialogišką sąveiką grindžiamą tikslingą ugdymą ir spontanišką vaiko ugdymąsi, siekti, kad:

- motyvuojančioje aplinkoje, sukurtoje glaustai sąveikaujant bendruomenės nariams, vaikas įgytų pasitikėjimą savimi, artimaisiais, mokytojais ir draugais, ugdytųsi pozityvaus bendravimo, draugiškų santykių kūrimo įgūdžius, reikštų geranoriškumą, empatiją, pratintųsi suprasti ir gerbti kitų nuomonę, pripažintų kito teisę elgtis savaip.
- įvairiais būdais veikdamas (žaisdamas, sportuodamas, bendraudamas), pasitikintis savimi vaikas tyrinėtų savo kūno galias ir galimybes, ugdytųsi sveiką gyvenseną, fizinės, psichinės, emocinės sveikatos tausojimo ir stiprinimo įgūdžius, plėtotų juos šeimoje, būtų fiziškai aktyvus.
- praktines veiklas skatinančiuose kontekstuose, vaikas išbandytų įvairius gilesnio aplinkos objektų, reiškinių pažinimo būdus, išsiugdytų aplinkosauginio sąmoningumo ir ekologinio mąstymo pradmenis.
- daugiakalbėje aplinkoje vaikas pagal savo galias plėtotų kalbą, kaip saviraiškos, bendravimo, pažinimo priemonę, dėstytų mintis, klausytųsi, formuotų teigiamą požiūrį į kalbas ir jų mokymąsi.
- išbandant skirtingas estetinės bei meninės raiškos formas, vaikas turtintų kultūrinę patirtį, plėtotų jautrumą aplinkos estetikai ir meno kūriniais, savitai atsiskleistų meno priemonėmis, domėtųsi įvairiomis kultūromis, papročiais, vertybėmis, ugdytųsi toleranciją ir pagarbą įvairovei.
- taikant paprastą žymėjimo būdą vaikas kartu su mokytoju reflektuotų savo pasiekimų procesą, orientuotą ne tik į rezultatą, bet į pastangas bei pasitikėjimo savimi, socialinio jautrumo, kūrybiškumo ir mokymosi įgūdžių plėtotę.

3.2. Mokyklos ugdymo(si) organizavimo modelis

Ugdymo(si) turinys išdėstytas pagal vaikų ugdymo(si) bei pasiekimų sritis (8 pav.). Ikimokyklinio ugdymo programa apima šias vaiko raidą skatinančio visuminio ikimokyklinio ugdymo(si) sritis: „Mūsų sveikata ir gerovė“, „Aš ir bendruomenė“, „Aš kalbų pasaulyje“, „Tyrinėju ir pažįstu aplinką“, „Kuriu ir išreiškiu“.

8 pav. Ugdymo(si) organizavimo modelis

IV. UGDYMO TURINYS, PROCESAS, APLINKOS

4.1. Ugdymo strategijos bei organizavimo formos

Tęsiant siekį įgyvendinti ikimokyklinio ugdymo tikslus ir uždavinius, mokykloje taikomos įvairios ugdymo strategijos ir ugdymo(si) metodai (9 pav.), orientuoti į vaiko asmenybės augimą, pasiekimų stiprinimą, ugdymo(si) kontekstų kūrimą. Vaikų ugdymas grindžiamas spontaniška ir organizuota veikla, kuri vyksta per kūrybines sąveikas su mokytojais. Vaikai savo patirtį kaupia žaisdami, veikdami, tyrinėdami, eksperimentuodami ir bendraudami. Veikla organizuojama visai grupei, mažesnėms grupelėms arba individualiai, atsižvelgiant į vaikų poreikius, gebėjimus ir ugdymo tikslus.

9 pav. Ugdymo strategijos, ugdymo(si) formos, būdai

4.2 UGDYMO(SI) BEI PASIEKIMŲ SRITYS, UGDYMO(SI) GAIRĖS

Ugdymo(si) turinys apima šių vaiko raidą skatinančio visuminio ikimokyklinio ugdymo(si) sričių plėtojimą: „Mūsų sveikata ir gerovė“, „Aš ir bendruomenė“, „Aš kalbų pasaulyje“, „Tyrinėju ir pažįstu aplinką“, „Kuriu ir išreiškiu“.

4.2.1. „MŪSŲ SVEIKATA IR GEROVĖ“

Ugdymo(si) sritys: fizinis aktyvumas, sveika mityba, mano dienos ritmas, kūno švara ir aplinkos tvarka, saugaus elgesio įpročiai.

Ugdymo(si) pasiekimo sritys: fizinis aktyvumas, kasdienio gyvenimo įgūdžiai, savivoka ir savigarba, savireguliacija ir savikontrolė, gebėjimas žaisti.

Puoselėjamos galios:

PASITIKINTIS

BESIRŪPINANTIS SAVIMI
IR KITAIS

SĖKMINGAI
BESIMOKANTIS

KASDIENIO GYVENIMO ĮGŪDŽIAI

Ugdymo(si) gairės

Vertybinė nuostata: Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam.

Esminiai gebėjimai: Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, butyje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Kasdienio gyvenimo įgūdžiai, p.10, psl. 2.

1,5-3 metų vaikų veiklos

4-6 metų vaikų veiklos

• Drauge su mokytoju ir kitais vaikais sveikatai palankaus maisto vartojimas; • Žiūrėjimas knygelių, kortelių, piešinių; • Vaisių, daržovių bei kitų maisto produktų pavadinimų vartojimas; • Maisto gaminimo žaidimai grupėje įrengtoje „virtuvėje“; • Savitarnos, higieninių įgūdžių formavimo proceso metu klausymasis nuotaikingų eilėraščių, mažų folklorinių kūrinėlių; • Siužetiniai žaidimai „Lėlė ruošiasi pasivaikščiojimui“, „Lėlė prausiasi“ ir pan.; • Daiktų rūšiavimas, žaislų tvarkymas.	• Klausymasis skaitomų tekstų, komentarų apie sveiko maisto naudą, aiškinimasis; • Sveiko maisto piramidės tyrinėjimas; • Dienos meniu iš kortelių su sveiko maisto produktais dėliojimas; • Užkandžių gaminimas, daržovių, vaisių plovimas, uostymas, dalinimas, pjaustymas, maišymas, skanavimas, pavadinimas, gėrėjimasis estetiniu įspūdžiu; • Žaidimai „Kavinė“, „Restoranas“; • Būtinų higieninių bei sveikos gyvensenos procedūrų atlikimas; • Aplinkos pertvarkymo veiklos; • Šiuokščių rūšiavimas; • Knygelių vartymas, filmukų žiūrėjimas, istorijų, pasakojimų apie (ne)saugų elgesį gatvėje, pavojingus daiktus, elgesį su nepažįstamais žmonėmis, miške, su gyvūnais klausymasis; • Specialių saugumo priemonių – atšvaitų, saugos diržų, šalčių, liemenių naudojimas.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Vaikai ruošia gimtadienio ar pietų stalą, naudodami paruoštus stalo serviravimo reikmenis; „Nukentėjusio“ dėl neatsargaus elgesio žaislo aptikimas grupėje ir „gelbėjimo“ plano įgyvendinimas; Žaidybinė situacija „Medicinos klinika“; Virtuvinės technikos – sulčiaspaudės, spragėsių gaminimo aparato, virdulio – aptikimas grupėje bei jų naudojimas.	

FIZINIS AKTYVUMAS Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. Esminiai gebėjimai: Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tiksliai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje ir grupėje šokdamas ar žaisdamas.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Fizinis aktyvumas, p. 11, psl. 3.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos

• Judrieji žaidimai; • Čiuožimas; • Ėjimas savo paties pėdsakais smėlyje, sniege; • Sportavimas netradicinėje aplinkoje, laisvas lakstymas po kiemą, salę – sustojimas išgirdus garsinį signalą (plojimą rankomis, varpelio skambėjimą); • Ropojimas, šliaužimas pro kliūtis, perlipimas, perlendimas per įvairias kliūtis; • Ridenimas kamuolio pirmyn ir jo vijimasis; • Smulkiosios motorikos lavinimo žaidimai – nėrimas, įdėjimas, dėliojimas, varstymas, konstravimas; • Pūtimas, plunksnų gaudymas.	• Orientaciniai bei judrūs žaidimai: „Gandras ir varlės“, „Kas pagaus pelytę?“, „Daryk kaip aš“, „Veidrodis“, „Aukščiau žemės“, gaudynės, ir pan., kai bėgioja keičiant kryptį, tempą, šokinėja abiem kojom; • Laipiojimas pasviromis kopėtėlėmis, gimnastikos siennele; • Mankštinimasis, rungtyniavimas estafetėse; • Važinėjimasis rogutėmis nuo kalniuko; • Sportiniai žaidimai - futbolas, krepšinis ir kt.; • Dalyvavimas sveikatos ugdymo akcijose, pramogose, projektuose; • Varžybų atributikos (taikinių, vėliavėlių ir pan.) piešimas, iškirpimas, gaminimas; • Paveikslėlių iš reklaminių žurnalų iškirpimas, aplikavimas; • Lipdymas; • „Archeologiniai kasinėjimai“, žaidimai su smėliu; • Taktilinių pojūčių lavinimas žaidžiant „Rašymas ant draugo nugaros“.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Sporto varžybos, estafetės, metus iššūkį kitos grupės vaikams; Kneipo takelio procedūros; Sveikuoliškų gardėsių receptų atradimai; Intrigos fizinio aktyvumo veiklai paskatinti, metus iššūkį kitos grupės vaikams; Virtualios realybės marškinėlių atsiradimas grupėje; „Veidrodžių karalystės“ stebuklai; Rebusų iššifravimas; Koduotų laiškų „skaitymas“; Stalo serviravimo profesionalai. Vaikai ruošia gimtadienio ar pietų stalą iš paruoštų stalo serviravimo reikmenų; Mokytojo paruoštų žmogaus kūno muliažų, plakatų erdvė grupėje, sužadinti susidomėjimą; Nepripūstiems, bejausmiams balionams „gyvenimo suteikimas (emocijų piešimas)“; Vizualinių dienos planų sudarymas, jų laikymasis; Pastoliavimas.	

SAVIVOKA IR SAVIGARBA Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. Esminiai gebėjimai: Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, mokyklos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Savivoka ir savigarba, p. 10, psl. 2.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Judėjimas, sąveika su aplinka, kūno galimybių pažinimas; - Bendri žaidimai su suaugusiais; - Dalyvavimas abipusiuose žaidimuose, kūno ribų pažinimas, galimybių tyrinėjimas; - Judrios veiklos, kurių metų pajaučia, patiria, ką kuri kūno dalis daro, kaip juda; - Stebėjimas savęs veidrodyje; - Nuotraukų žiūrėjimas; - Šešėlių žaidimai.	- Vartymas enciklopedijų, maketų nagrinėjimas, tyrinėjant judėjimo ir atramos, virškinimo, kvėpavimo, kraujotakos sistemų; - Informacinių filmukų žiūrėjimas, taikymas vaikams skirtų papildytosios realybės technologijų, eksperimentų atlikimas, modelių, kurie nematoma padaro matomą kūrimas; - Aiškinimasis, patyrimas, kuo ypatingas kūnas, ką jis gali, ko negali; - Augimo tyrinėjimo veiklos (matavimai, kūno kontūro apvedimas, pėdų, plaštakų atspaudai, talentų šou); - Stalo žaidimai „Žmogaus kūno dalys“; - Varžybos, viktorinos, pramogos su kitų grupių (kitos kultūros, bendravimo kalbos) vaikais.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Talentų lentelės pildymas: man puikiai sekasi...; Komplimentų ratas. Grupėje iš kėdžių padaromas ratas. Vaikai sėdi ratu. Kiekvienas pasako gražų žodį/ komplimentą savo kaimynui; Savaitės žvaigždė. Kiekvieną savaitę vis kitas vaikas tampa „savaitės žvaigžde“. Jis pasakoja apie save, jo piešiniai ar nuotraukos eksponuojamos, o kiti vaikai jam užrašo ar pasako gražius žodžius; Pastoliavimas.	

SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. Esminiai gebėjimai: Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsiaudrinęs geba nusiraminti.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Savireguliacija ir savikontrolė, p. 13, psl. 5.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Emocijų reguliavimo būdų įvaldymas: parodymas, atskleidimas, pagalba, paguodos ieškojimas, emocijų raiška, sekimas suaugusiojo pavyzdžio; - Dėmesio nukreipimas nuo stiprias emocijas sukėlusio įvykio ar objekto, pasitraukimas iš įtampą keliančios situacijos.	- Savo eilės laukimo žaidimai; - Kartu grupės elgesio taisyklių kūrimas; - Laikymasis grupėje numatytos tvarkos, susitarimų ir taisyklių; - Dalyvavimas muzikinės raiškos veiklose, ugdančiose drausmingumą - dainavimas, muzikiniai žaidimai, rateliai; - Emocinį intelektą lavinantys žaidimai, veiklos; - Taikymas nusiramino, impulsų valdymo, taikaus emocijų išliejimo būdų – pasitraukimas į ramybės kampelį, ramios muzikos klausymasis, pokalbiai ir išsiaiškinimai.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Žaidimų su taisyklėmis inicijavimo gudrybės; Sporto estafetės, kai privaloma palaukti savo eilės; Kaukė mano nuotaikai. Grupėje paliekamos emocinės kaukės (iš popieriaus, kartono ar tekstilės). Vaikas pasirenka jo nuotaiką ar savijautą atspindinčią kaukę ir pristato ją grupei, argumentuoja, kodėl tokią pasirinko.	

4.2.2. „AŠ IR BENDRUOMENĖ“

Ugdymo(si) sritys: savivoka ir savigarba, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, santykiai su suaugusiais ir vaikais, socialinis ir kultūrinis supratingumas.

Ugdymo(si) pasiekimo sritys: savivoka ir savigarba, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir kontrolė, santykiai su suaugusiais ir vaikais Puoselėjamos vaiko galios:

**JAUTRUS SOCIALINEI IR
KULTŪRINEI ĮVAIROVEI**

**BESIRŪPINANTIS SAVIMI
IR KITAIS**

KOMUNIKABILUS

SAVIVOKA IR SAVIGARBA

Ugdymo(si) gairės

Vertybinė nuostata: Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus.

Esminiai gebėjimai: Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, mokyklos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Savivoka ir savigarba, p. 14, psl. 6.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Poreikių valgyti, žaisti, miegoti parodymas veido mimika, garsais, gestais, galvos linktelėjimu („taip“) arba papurtant galvą į šonus („ne“), pirmaisiais žodžiais; • Išgirdimas mokytojo įvardintų poreikių, domėjimosi objektų; • Savo ir draugų šeimos nuotraukų žiūrėjimas; • Stalo žaidimai (emocinio intelekto žaidimas „Linksmas - liūdnas“ ir kt.); • Rateliai, judrieji žaidimai.	• Įsitraukimas į žaidimus, įvairias veiklas, padedančius patirti ir suprasti: noriu – nenoriu, mėgstu – nemėgstu, įdomu – neįdomu; • Atpažinimas, tyrinėjimas, įvardijimas ir skirtingais būdais (emocine reakcija, pasirinkimu, piešiniu, žodžiais ar kt.) parodymas poreikių, pomėgių, interesų; • Piešimas „Mano namas“, „Aš“, „Mano draugas“; • Kartu su mokytoja grupės elgesio taisyklių kūrimas; • Ruošimas kartu su mokytoja grupės talentų lentos „Ką gerai moka ir geba mūsų draugai“ (prie savo nuotraukos paveikslėliais pažymi, ką kiekvienas geba geriausiai); • Įsivertinimas savo elgesio pildydamas, pvz., „Gerų poelgių kraitelė“ arba „Mano poelgių namelį“; • Kartu su tėveliais kūrimas „Šeimos šūkio“, „Šeimos herbo“; • Kūrimas plakatų: „Mano tėčio ir mamos darbai“, „Mano tėtis – geriausias“, „Aš jau moku ir galiu...“ ir pan.; • Kartu su auklėtoja leidimas grupės laikraštukų; • Klausymasis pasakų, kuriose aiškiai skiriamas gėris ir blogis; • Siužetų „Geri ir blogi poelgiai“ paveikslėlių dėliojimas; • Kūno vaizdavimas meno priemonėmis, žaidimas, tyrinėjimas, STEAM veikla ir kt.; • Kartu su mokytoju ir tėvais šeimos ir grupės medžio kūrimas; • Žiūrėjimas šeimos narių ir grupės vaikų nuotraukų; • Dalyvavimas šeimos dienose grupėje, savo šeimos ir kitų šeimų pasiūlytuose žaidimuose; • Tyrinėjimas, atradimai, aiškinimasis šeimos, mokyklos bendruomenės, tautybės, valstybės, religinės bendruomenės narių sąsajų, bendrystės ryšių (rūpinimasis vienu kitais, bendras buvimas, veiklos, draugystė, kalba, papročiai, tradicijos, tautosaka, tautodailė, etnomuzika, amatai, demokratiniai vertybės bei gyvenimo būdas, tikėjimas);

• Žaidimai su lėle: „Lėlė serga“, „Lėlė su draugais geria arbatą“, „Paruoškime dovanėlę lėlei“, „Svečiuose“.	• Savęs ir kitų piešimas, matavimasis, lyginimas akių, plaukų spalvos; • Norų, pomėgių, gebėjimų, šeimų, namų palyginimas, panašumų ir skirtumų tyrinėjimas; • Bendrų darbų kūrimas, dalyvavimas šventėse, komunikavimas su kitų tautybių bendraamžiais gyvai bei socialiniuose tinkluose; • Savo šalies simbolikos, tradicijų, pažinimas, svarbių datų minėjimas.
--	---

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti:
Talentų lentelės pildymas: man puikiai sekasi...;
Komplimentų ratas. Grupėje iš kėdžių padaromas ratas. Vaikai sėdi ratu. Kiekvienas pasako gražų žodį/ komplimentą savo kaimynui;
Savaitės žvaigždė. Kiekvieną savaitę vis kitas vaikas tampa „savaitės žvaigžde“. Jis pasakoja apie save, jo piešiniai ar nuotraukos eksponuojamos;
Valstybės simbolių atradimas grupėje, pasiruošimas svarbioms šventėms.

EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. Esminiai gebėjimai: Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Emocijų suvokimas ir raiška, p. 12, psl. 4.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Taikūs žaidimai šalia bendraamžių, nusišypsojimas, pakalbinimas, dalinimasis, išlaukimas savo eilės (naudojant smėlio laikrodį, pasiimant kitą žaislą ir kt.), atsižvelgimas į kito prašymus; • Lavinantys emocinį intelektą užsiėmimai pagal edukacinę programą „Peppy Pals“;	• Vaidmenų žaidimai, klausymasis skaitomų istorijų, žiūrėjimas filmukų, įvairių emocijų patyrimas, raiška, aiškinimasis, diskutavimas apie juos; • Tikslingai parinktos vaizdo medžiagos žiūrėjimas, supratimo apie kai kurių žmonių patiriamą skurdą, nepriteklius formavimas, įsitraukimas į suaugusiųjų organizuojamas labdaros, gerumo akcijas; • Balsų įrašų klausimasis, nustatant, kokios jie nuotaikos: linksmi, liūdni, pikti, ramūs ir pan.; • Mimikos žaidimai prieš veidrodį – emocijų įvardinimas; • Jausmų vaidinimas; • Vaidmenų, naratyviniai žaidimai ir simuliacijos, situacijų analizė, padedantys geriau suvokti kitų jausmus bei mokytis spręsti konfliktines situacijas; • Žaidimai su KIMACHI personažais;

• Žaidimai su KIMOCHI personažais; • Emocijų atpažinimo priemonių – plakatų, kortelių – žiūrėjimas, aptarimas.	• Klausymasis knygų, istorijų, pasakų, padedančių vis geriau atpažinti bei įvardyti socialinius santykius, įvairias savo ir kitų emocijas, jas sukėlusias situacijas bei priežastis; • Peppy Pals programos siužetų peržiūra, aptarimas; • Plakatų, kortelių žiūrėjimas, emocijų atpažinimas.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: „Veidrodžių karalystės” atsiradimas grupėje, panaudojimas veido mimikos tyrinėjimams; KIMOCHI personažų svečiavimasis grupėje; Laiškų sergantiems draugams rašymas.	

SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. Esminiai gebėjimai: Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Emocijų suvokimas ir raiška, p. 12, psl. 4.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Dėlionės, mozaikos, judrios gaudynės, slėpynės ir įvairūs stalo žaidimai, perprantant žaidimų ir elgesio taisykles; • Emocijų reguliavimo būdų įvaldymas: parodymas, atskleidimas, pagalbos, paguodos	• Savireguliaciją plėtojantys žaidimai (sustingimas, nekalbėjimas, dėmesio perkėlimas); • Laipsniškas perėjimas prie sudėtingesnių žaidimų formų su taisyklėmis, didaktiniai ugdomojo pobūdžio žaidimai; • Valingas dėmesys ir elgesio kontrolė, savęs motyvavimas atlikti tai, ko daryti nesinori; • Grupės taisyklių kūrimas ir laikymasis; • Veiklos planavimas, veiklos tikslų iškėlimas; • Savo veiklos ir elgesio apmąstymas; • Filmukų žiūrėjimas, skaitomų knygų klausymasis, aiškinimasis, koks elgesys yra tinkamas ar netinkamas, kas yra teisinga ar neteisinga ir kodėl; • Reikalavimų savo elgesiui namuose ir mokykloje aptarimas; • Ištvėrmės, tikslumo, kliūčių įveikos reikalingos veiklos; • Taikymas nusiramavimo, impulsų valdymo, takaus emocijų išliejimo būdų – pasitraukimas į ramybės kampelį, ramios muzikos klausymasis, pokalbiai ir išsiaiškinimai;

ieškojimas, emocijų raiška, sekimas suaugusiojo pavyzdžio; • Dėmesio nukreipimas nuo stiprias emocijas sukėlusio įvykio ar objekto, pasitraukimas iš įtampą keliančios situacijos.	• Probleminiai pokalbiai (pvz. „Ką daryti, kai supyksti?“, „Jei labai norisi...“, „Tavo draugas nekalbus ir pasipūtęs. Ką daryti?“ ir t.t.); • Žaidimai su taisyklėmis; • Emocijų atpažinimas ir įvardijimas, emocijų veidelių, spalvų, nuotraukų, „emocijų termometro“ naudojimas nuotaikoms žymėti, kai suaugusieji vaiko patiriamas ir išreiškiamas emocijas pavadina, pakomentuoja; • Nusiraminimo būdų (išbuvimas, išjautimas emocijų, patiriant mokytojo paramą, buvimas nusiraminimo erdvėje kartu su suaugusiuoju, įsitraukimas į pozityvias emocijas žadinančias veiklas) taikymas; • Knygos „Vienaragis Gastonas. Mano jausmai“ skaitymas, atsipalaidavimo, meditacijos ir kvėpavimo pratimų atlikimas; • Savireguliaciją plėtojantys žaidimai (sustingimas, nekalbėjimas, dėmesio perkėlimas); • Ištvėrmės, tikslumo, kliūčių įveikos reikalaujančios veiklos.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai bei sėkmingai veikti: Kūno pojūčių žemėlapis. Grupėje pakabinamas žmogaus kontūras (piešinys). Vaikams reikia nuspalvinti vietas, kur jaučia emociją (pvz., pyktį – raudona spalva kumščiuose); Kaukė mano nuotaikai. Grupėje paliekamos emocinės kaukės (iš popieriaus, kartono ar tekstilės). Vaikas pasirenka jo nuotaiką ar savijautą atspindinčią kaukę ir pristato ją grupei, argumentuoja, kodėl tokią pasirinko; Vaiko ir suaugusiojo kūrybinė sąveika.	

SANTYKIAI SU SUAUGUSIAISIAIS IR BENDRAAMŽIAIS Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiaisiais ir bendraamžiais. Esminiai gebėjimai: Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiaisiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais, p. 15, psl. 8.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Buvimas ir veikla šalia kitų ir kartu su kitais, įsitraukimas į	• Draugystės užmezgimo ir palaikymo būdų išbandymas, aiškinimasis, koks draugas yra geras ir koks yra blogas;

bendrus žaidimus ir veiklas grupelėje; • Taikūs žaidimai šalia bendraamžių, nusišypsojimas, pakalbinimas, dalinimasis, išlaikymas savo eilės (naudojant smėlio laikrodį, pasiimant kitą žaislą ir kt.), kito prašymų vykdymas.	• Socialiniai žaidimai „Pasakyk komplimentą“, „Padovanok šypseną“, „Laiškas sergančiam draugui“, „Būk susikaupęs ir neišsiduok!“ ir kt.; • Etninės kultūros tradicijų perėmimas dalyvaujant šventėse, susipažįstant su tautos tradicijomis ir papročiais; • Varžybos, viktorinos, pramogos, šventės su kitų grupių (kitos kultūros, bendravimo kalbos) vaikais; • Staigmenėlių paruošimas, pasakų vaidinimai jaunesniųjų grupių vaikams; • Namų darbų atlikimas su tėvelių pagalba; • Inicijavimas bendrų žaidimų, veiklos idėjų, veiksmų, siužetų siūlymas, taisyklių derinimas; • Susikūrimas veiklos ir elgesio taisyklių, pagalba, rėmimas vienas kito, tarimasis.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai bei sėkmingai veikti: Vaiko ir suaugusiojo kūrybinė sąveika; Pastoliavimas.	

4.3. AŠ KALBŲ PASAULYJE

Ugdymo bei ugdymo(si) pasiekimo sritys: kalbų supratimas, kalbinė raiška, skaitmeninis sumanumas, meninė raiška, aplinkos pažinimas. Puoselėjamos vaiko galios:

**JAUTRUS KULTŪRINEI
IR SOCIALINEI**

KOMUNIKABILUS

PASITIKINTIS

**SĖKMINGAI
BESIMOKANTIS**

KALBŲ SUPRATIMAS Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Domisi žodiniiais ir nežodiniais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklaudyti ir suprasti kitą. Esminiai gebėjimai: Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus.	
IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS Kalbų supratimas, p. 19, psl. 14.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos

• Kalbos supratimo žaidimai: parodyti, paduoti mažą-didelį, tam tikros spalvos, tam tikros formos, atkartoti veiksmą; • Mokytojo, vaikų inicijuoti vaidmenų žaidimai, žaidimai su žaislais ir įvairiomis priemonėmis, žaidybinio pobūdžio veiklos; • Reagavimas į paprastus klausimus ir prašymus, pažįstamų daiktų, reiškinių ir veiksmų įvardijimas; • Skaitomų nesudėtingų trumpų tekstų, pasakojimų, istorijų klausymasis; • Su dienotvarke susijusių paaiškinimų klausymasis.	• Dalyvavimas mokytojo siūlomose aktyviose veiklose ir kasdienės rutinos situacijose, kurios aptariamoms vyksmo metu; • Bežodžių paveikslėlių knygelė ir knygų su atskirais žodžiais vartymas, paveikslėlių žiūrėjimas: „Kas čia?“ • Mokytojo nežodinės kūno kalbos (žvilgsnis, šypsena, gestai, palietimas, apkabinimas) stebėjimas ir suvokimas bei naudojimas šių priemonių; • Dalyvavimas veiklose su skirtingų formų spalvų, dydžių, priemonių, simbolinių ženklų panaudojimu, vaizdinės informacijos suvokimas; • Pastebėjimas aplinkoje esančių raidžių, žodžių, simbolių; • Išbandymai įvairių rašymo, vaizdinės informacijos pateikimo priemonių, galimybės palikti ženklus popieriuje; • Įsitraukimas į alternatyviąją komunikaciją (pavyzdžiui, veiklas, kuriose naudojami bendravimo paveikslėliai); • Naudojimasis gestais reiškiant emocijas ir poreikius; • Emocijų kortelių, sutartinių ženklų naudojimas; • Ženklų ar nesudėtingų paveikslėlių pagal pavyzdį ar iš atminties kopijavimas; • Knygelių, kalendorių, žurnalų vartymas, kortelių žaidimai; • Aptarimas skaitomo teksto prasmės, spaudinių iliustracijų, nuotraukų, pastebimų ženklų, užrašų, skelbimų. • Domėjimasis informacijos šaltinių dalimis, jų funkcijomis (viršelis, titulinis lapas, autorius, pavadinimas); • Domėjimasis abėcėlės raidėmis, parašytais žodžiais, bandymai sieti garsą su raide.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai veikti: Mažųjų skaitytojų uostas. Grupėje randamas „pasiklydęs laivelis“ su personažu(-ais) iš pasakų. Vaikai turi atrasti pasakų knygą, kurioje personažai gyvena: ją pavartyti, paklausti arba patys paskaityti pasaką; Knygų užsakymų biuras. Skaitymo kampelis virsta biuru, kur vaikai „užsako“ pasakas ar eilėraščius. Vaikai kalba, tariasi, „rekomenduoja“ vieni kitiems knygas, vaidina sceneles; Savaitės raidė iš aplinkos. Į grupę „atkeliauja“ viena raidė (pvz., raidė A). Vaikai grupėje, lauke, knygose ir pan. „medžioja žodžius“ su atkeliavusia raide; Eilių šalies vartai. Grupėje atsiranda slaptas žemėlapis, vedantis į paslaptinę „Eilių šalį“. Norint į ją patekti – reikia kalbėti eiliuotai; Papildytosios realybės ir SMARTY kortelių atradimas bei naudojimas; Slapta žinutė. Grupėje randama užkoduota žinutė. Vaikai turi iššifruoti žinutę, suprasti, ką ji reiškia, sukurti atsakymą.	

APLINKOS PAŽINIMAS Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį. Esminiai gebėjimai: Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, įgytas žinias taiko žaidimuose ir kitose veiklose.	
IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS Aplinkos pažinimas, p. 16, psl. 9.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Parodymas daiktų, kurie suaugusioje apibūdinami su matavimu susijusiomis sąvokomis: „ilgas“ arba „trumpas“, „aukštas“ arba „žemas“; - Įsitraukimas į pokalbius įvairiose situacijose (kasdienėje rutinoje, įvykiuose, veiklose) ir aplinkose (grupėje ir lauke), domėjimasis aplinka ir bandymai įvardyti šalia esančių objektų pavadinimus, veiksmus ir būsenas; - Pasakojimas apie tai, ką mato ir girdi (kelių žodžių vientisais sakiniiais).	- Komentavimas tyrinėjimų, veiksmų su aplinkos daiktais, pavadinimas surūšiuotų, skirstytų pagal dydį, formą, spalvą, tekstūrą, daiktų ir jų savybių, klausimai, grįžtamasis ryšys; - Vartojimas su ilgio, masės, tūrio (talpos) matavimu susijusių žodžių (ilgesnis – trumpesnis, aukštesnis – žemesnis, storesnis – plonesnis, toliau – arčiau, lengvesnis – sunkesnis, talpesnis – mažiau talpus); - Kalbėjimas apie tai, ką jaučia, mato, girdi, apie kasdienio gyvenimo įvykius, artimiausią aplinką, gamtą, techniką, objektų savybes, būsenas; - Kalbėjimas režisūrinių, siužetinių vaidmenų, žodinių, kolektyvinių ir kitų žaidimų, kalbinių situacijų metu, kai įgyjama nauja patirtis; - Aptarimas atrastų, ištirtų mokyklos, rajono, miesto istorinių vietų, įskaitant įvairius paminklus, gamtines erdves, viešąsias skulptūras ir žaidimų aikšteles; - Aptarimas Tėvynės istorijai svarbių įvykių ir žymių veikėjų po istorinių pasakojimų klausymosi, lankymosi muziejuose, pilyse; - Susipažinimas su liaudies dainomis, kitu tautosakos paveldu (mįslės, greitakalbės, liaudies žaidimai, patarlės ir kt.), jų įsiminimas, vartojimas.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai veikti: Virtuvinės technikos – sulčiaspaudės, spragėsių gaminimo aparato, virdulio – aptikimas grupėje bei jų naudojimas, proceso aptarimas, gaminio ragavimas, pojūčių apibūdinimas; Senovinių daiktų aptikimas grupėje, jų apžiūra, susidomėjimas istorija, pavadinimais ir paskirtimi.	

SKAITMENINIS SUMANUMAS	
Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. Esminiai gebėjimai: Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Skaitmeninis sumanumas, p. 18, psl. 13.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
Domėjimasis grupėje esančiais įvairiais amžių atitinkančiais išmaniaisiais daiktais be ekranų (žaislais, robotukais, rašikliais ir kt.), bandymas pavadinti.	- Naudojimasis vaizdo įrašais, žaidimais, garsinėmis knygelėmis, ugdomosiomis programėlėmis; - Žaidimuose žodinių komandų pateikimas vaizdiniais, garsiniais ir kitais simboliais, atlikimas jais žymimų veiksmų; - Komandų sekų užrašymas simbolių sekomis ir bandymas jas „perskaityti“ bei atlikti.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai veikti: Diktofonų, planšečių, telefonų programėlių balso įrašymui ir perklausai panaudojimas; Papildytos realybės ir SMARTY kortelių atradimas ir naudojimas; Slapta žinutė. Grupėje randama slapta parašyta žinutė (užkoduota pvz. paveikslėliais). Vaikai turi iššifruoti žinutę, pasikalbėti, ką ji reiškia, sukurti atsakymą.	

4.3. TYRINĖJU IR PAŽĖSTU APLINKĄ

Ugdymo(si) bei ugdymo(si) pasiekimų sritys: aplinkos pažinimas, matematinis mąstymas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, mokėjimas mokytis, skaitmeninis sumanumas.

Puoselėjamos vaiko galios:

LANKSČIAI MĄSTANTIS

SĖKMINGAI
BESIMOKANTIS

KOMUNIKABILUS

KŪRYBINGAS

APLINKOS PAŽINIMAS

Ugdymo(si) gairės

Vertybinė nuostata: Nori pažinti ir suprasti aplikinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.

Esminiai gebėjimai: Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Aplinkos pažinimas, p. 16, psl. 9.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Manipuliuojimas figūromis ir objektais erdvėje juos apverčiant, pasukant, pastumiant; - Daiktų rūšiavimas pagal formą, spalvą, dydį, naudojimas rūšiavimo žaislais ir sensorinėmis priemonėmis; - Tyrinėjimas daiktų (žaislai, baldai, knygos, kamuoliai), jų požymių (forma, dydis, spalva, tekstūra), medžiagų iš kurių pagaminti daiktai (minkštos – kietos, skaidrios – neskaidrios, lengvos – sunkios) akcentavimas; - Augalų, jų dalių (lapai, žiedai, vaisiai, sėklos) stebėjimas, rinkimas, tyrinėjimas, grupavimas; „Žaliosios palangės“ puoselėjimas, augalų sodinimas,	- Daiktų rūšiavimas, skirstymas į kategorijas pagal dydį, formą, spalvą, tekstūrą, rūšiavimas pagal du požymius. Daiktų ir jų savybių supratimas, pavadinimas, klausantis mokytojo komentarų, klausimų, sulaukus grįžamojo ryšio; - Daiktų pažinimas stebint, sugretinant, palyginant, grupuojant, rikiuojant nuo mažiausio iki didžiausio, komponuojant, konstruojant, ieškant panašumų ir skirtumų, sprendžiant iškilusias problemas; - Po apžiūrinėjimo, lietim, uostymo daiktų atpažinimas pagal spalvą, tekstūrą (lygus, šiurkštus, švelnus), formą (apvalus, kampi, pailgas), kvapą; - Daiktų dydžių tyrinėjimas apimant delnais, apglėbiant, gretinant su savo ūgiu; - Didaktiniai žaidimai įvairių pojūčių lavinimui: „Surask užsimerkęs“, „Paragauk ir pasakyk“, „Koks čia garsas?“, „Stebuklingas maišelis“; - Naudojimas įvairiais įrankiais, prietaisais (lupos, magnetai, mikroskopas, svarstyklės), išmaniaisiais daiktais (žaislais, robotukais, išmaniaisiais rašikliais, telefonais, išmaniosiomis grindimis); - Gamtos objektų, kurie auga, daugelis juda, maitinasi ir žmogaus sukurtų daiktų skirtumų atradimas; - Išvykos-atradimai į miškelį, pievą, Ozo kalvas, prie vandens telkinio, stebint laukinių gyvūnų gyvenimą pievoje, sode, tvenkinyje, ore, jų prisitaikymo prie aplinkos, prie metų laikų kaitos; - Vartymas paveikslėlių ir interaktyvių knygų, žiūrėjimas vaizdo medžiagos, apžiūros išvykų metu, susipažįstant su ryšio, transporto priemonėmis, jų grupavimas; - Stebėjimas, rinkimas, tyrinėjimas, grupavimas, atpažinimas ir pavadinimas augalų dalių; - Augalų sodinimas, prižiūrėjimas, stebėjimas, matavimas, fiksavimas, kaip jie auga darže, šiltnamyje, ant palangės; - Naminių gyvūnų, augintinių, kieme sutiktų bei svetimų kraštų gyvūnų atpažinimas iš jų kūno formos, išskirtinių požymių, gyvenamųjų vietų;

priežiūra, stebėjimas, matavimas; - Gyvūnų stebėjimas aplinkoje, atpažinimas paveikslėlių knygoje, animaciniuose filmuose; - Paukštelių globos darbeliai žiemos laikotarpiu.	- Diskutavimas apie gyvūnų naudą, aiškinimasis, ko reikia, kad gyvūnai gyventų, gerai jaustųsi, svarstymas kaip gyvūnai prisitaikę prie aplinkos, kokie žmogaus ir gyvūnų santykiai; - Rūpinimasis gyvūnais; - Metų gamtos kalendoriaus pildymas; - Apsilankymas gaisrinėje, poliklinikoje, policijoje, bibliotekoje; - Dalyvavimas mokyklos, grupės šventėse, įvairių papuošimų, simbolių gaminimas (Velykoms, Kalėdoms, Užgavėnėms, Kaziuko mugei, Vasario 16-ajai ir kt.); - Mokytojos pasakojimų apie kitose šalyse gyvenančius žmones, gamtą klausymasis, informacijos paieškos klausiant tėvėlių, pažintinėje literatūroje.
--	--

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai bei sėkmingai veikti:
Grupėje rastų skirtingų spalvų, dydžių, formų magnetų, didinamųjų stiklų veidrodžių naudojimas;
Vabzdžių viešbučio gyventojų stebėjimai;
Naudingi radiniai. Aptiktų lauko aikštelėje vandens vonelių, dažų, smėlio, gamtinės medžiagos naudojimas;
Istorijos detektyvų keliavimas neatrastais takais;
Senojo lagamino turinio nagrinėjimas;
„Gerieji ir blogieji vabalai” - kenkėjų pagrauztų daržovių tyrinėjimas, spėliojimas, informacijos apie daržo kenkėjus gavimas;
Susipažinimo su žurnalistų profesija kontekstas - grupėje mikrofono aptikimas. Interviu ėmimo veiklos inicijavimas;
Didelės dėžės virsmas televizoriumi, susipažinimas su TV laidos vedėjo profesija.

MATEMATINIS MĄSTYMAS Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. Esminiai gebėjimai. Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.	
IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS Matematinis mąstymas, p. 17, psl. 11.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
Įsitraukimas į situacijas, kuriose minimi skaičiai, skaičiuojama (pvz., eilėraščiai, dainelės, judrieji žaidimai išvykos, stalo	Įsitraukimas į skaičiavimo veiklas, kuriose pridedama po vieną pasitelkus daiktus, atliekamos skaičiavimo užduotys, skaičiuojama į priekį ir atgal, pradedama skaičiuoti nuo bet kurio skaičiaus, sudedama ir atimama;

žaidimai); • Palyginimas daiktų atitinkamų dydžių netiesiogiai, daiktus sugretinant (ilgis, plotis, aukštis), įpilant, įdedant, kilnojant (masė); • Reagavimas, rodymas, veiksmo atlikimas pagal sąvokas: „ilgas“ arba „trumpas“, „aukštas“ arba „žemas“; • Laikymasis nurodymų dėl judėjimo krypties ar buvimo vietos, apibūdinimas padėties bei vietos objektų ir žmonių atžvilgiu; • Sekimas nurodymų dėl judėjimo krypties (į kairę, į dešinę, į priekį, atgal) ir buvimo vietos (viduje, išorėje ir kt.); • Įsitraukimas į vaizdinių, garsinių, žodinių, judesio, pojūčių, objektų sekų AB (BA) kopijavimą, pratęsimą, atkartojimą.	• Veiklos mokytojo tikslingai sukurtuose kontekstuose, kai samprotaujama, taikoma įgyta skaičiavimo patirtis, sprendžiamos problemos; • Informacijos, duomenų rinkimas, jų pavaizdavimas piešinyje, diagramoje ar scheme, apibūdinimas ir interpretavimas; • Manipuliavimas ir operavimas su daiktais: jų dydžių, ilgių įvertinimas, lyginimas pagal storį, svorį, plotį, aukštį, uždedant, pridedant; kiekio apibūdinimas, palyginimas, grupavimas; mažėjančių daiktų, ilgėjančių šiaudelių, didėjančių lapų eilių sudarymas; • Veiklos, skatinančios nesugretinamų daiktų tyrinėjimą, lyginimas jų ilgių (pločių, aukščių), tūrio, naudojant smulkesnius daiktus kaip matavimo priemonę, trečią daiktą kaip tarpininką; • Stebėjimas ir tyrinėjimas dvimačių (skritulys, kvadratas, stačiakampis, trikampis) ir trimačių (kubas, rutulys) geometrinių objektų, jų atvaizdų; • Apibūdinimas ir palyginimas dvimačių bei trimačių figūrų, jų pagrindinių elementų, grupavimas (pagal vieną požymį), komponavimas, konstravimas skirtingų dydžių figūrų (objektų) sekas; • Stebėjimas ir tyrinėjimas geometrinių objektų atvaizdų veidrodinių paviršių, taškinių šviesos šaltinių pagalba; • Figūrų jungimas, skaidymas, dėliojimas, vartymas gaunant sudėtingesnius objektus; • Davimas nurodymų apie objekto judėjimo kryptį (į kairę, į dešinę, į priekį, atgal) ir buvimo vietą (viduje, išorėje ir kt.) gestais, kalba ar piešiniais, vadovaudamiesi instrukcijomis, sekimas kitų duotų nurodymų; • Modeliavimas, susipažinimas su sekomis AB, BA, ABC, AAB, ABB, ARBA, jų nukopijavimas, pratęsimas; • Dėliojimas įvairių objektų, nagrinėjimas raštų, kūrimas ornamentų.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Mandalų iš gamtinės medžiagos ekspozicijos stebėjimas; Labirintų įveikimas ieškant „lobių“, „archeologinių radinių“, gavus užuominą, užkoduotą laišką; „Kaštonų derliaus“ sužadintos veiklos; Pėdų kelionė. Vaikai tyrinėja, kaip „pamatuoti pasaulį“ savo pėdomis ar kūnu; Skaičių statybų aikštelė. Grupėje atidaroma „statybų zona“, kur galima statyti tik laikantis tam tikrų matematinių taisyklių: iš 3 kaladėlių, tam tikros formos, eilės tvarka; Pilies sargai ir skaičių riteriai. Pilies bokštai statomi tik pagal tikslias skaičių užduotis: bokšte turi būti 5 langai, 3 vėliavos, 2 durys. Vaikai tampa riteriais, vykdančiais užsakymus; Pastoliavimas.	

TYRINĖJIMAS Ugdymo(si) gairės	
Vertybinė nuostata. Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Esminiai gebėjimai. Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Tyrinėjimas, p. 24, psl. 24.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Gamtos objektų ir reiškinių, gyvūnų, augalų stebėjimas; - Sensorinių pojūčių lavinimo žaidimai - palyginimas, grupavimas pagal spalvą, dydį, formą.	- Fizikinių reiškinių, jėgos (tamprumo), trinties, energijos, magnetinių savybių tyrinėjimas; - Vandens ir jo būvių pažinimas; - Spalvų spektro gavimas prizmių pagalba; - Objektų šešėlių gavimas ir tyrinėjimas; - Kietų (medienos, stiklo, plastiko), skystų (vandens) ir dujinių (oro) medžiagų savybių tyrinėjimas; - Eksperimentai su vandeniu, medžiagų tirpumo tyrinėjimai, mišinių gavimas; - Eksperimentai su oru, pūtimas per šiaudelį, oro „gaudimas“; - Gamtos reiškinių stebėjimai; „Gamtininko kalendoriaus“ kūrimas; - Eksperimentavimas su veidrodiniais paviršiais, taškiniais šviesos šaltiniais; - Naudojimas žiūronais, mikroskopu, magnetais, spyruoklėmis, veidrodžiais, keltuvais, didinamaisiais stiklais, svarstyklėmis ir pan.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai bei sėkmingai veikti: Kelionė ekologiniu takeliu; Sveikuoliškų gardėsių, kulinariinių šedevrų receptų kūrimas iš mokytojos paruoštų maisto produktų; Įsteigimas grupėje mini laboratorijos, kurioje vaikai tampa tyrinėtojai. Kiekvieną dieną jų laukia naujas gamtos ar fizikos reiškinys (pvz., vandens savybės, magnetai, šešėliai); Priememos paslapčių atskleidimas: žaidimai su šešėliais; Kas dėžutėje? Į grupę atkeliauja paslaptinga dėžutė su įvairiais objektais. Vaikai jų nemato, bet gali apčiuopti, pauostyti, pasiklausyti; Pastoliavimas.	

SKAITMENINIS SUMANUMAS

Vertybinė nuostata: Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas.

Esminiai gebėjimai. Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Skaitmeninis sumanumas, p. 18, psl.12.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
Domėjimasis grupėje ir mokykloje esančiais amžių atitinkančiais išmaniaisiais daiktais be ekranų (žaislais, robotukais, rašikliais ir kt.).	- Kūrybinės, tyrinėjimo ir judrios veiklos, vykstančios realios ir virtualios aplinkos kontekstuose; - Informacijos gavimas apie objektus ir reiškinius, kurių neįmanoma tiesiogiai matyti, paliesti, išgirsti, besinaudojant išmaniaisiais įrenginiais; - Virtualus bendravimas su kitų mokyklų vaikais, žaidimo pasaulio personažais; - Saugaus ir atsakingo skaitmeninių priemonių naudojimo situacijų nagrinėjimas.

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti:

Simboliais, paveikslėliais pavaizduotų kūrinių radimas grupėje, mįslės įminimas, kūrinių skaitymai;

Slapta žinutė. Grupėje randama slapta parašyta žinutė (užkoduota pvz. paveikslėliais). Vaikai turi iššifruoti žinutę, pasikalbėti, ką ji reiškia, sukurti atsakymą.

PROBLEMŲ SPRENDIMAS

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas.

Esminiai gebėjimai. Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Problemų sprendimas, p. 25, psl. 25.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
Pakartojimas nepasisekusio veiksmo;	- Kasdienų darbų ir veiklų atlikimas žingsniais, laikymasis veiksmų eiliškumo, susitarimų ar taisyklių; - Veiklos skaidymas į dalis žaidžiant, konstruojant, dalyvaujant projektinėse ir kt. veiklose; - Didelių darbų padalinimas į dalis, paskirstymas komandos narių vaidmenų ir veiksmų;

Atlikimas dviejų nesudėtingų, suprantamų veiksmų sekų, pvz., kamuolio paėmimas ir padavimas draugui, kaladėlių dėliojimas, lingavimas ir plojimas.	- Nurodymų, komandų pateikimas žodžiais, vaizdiniais, garsiniais ir kitais simboliais, atlikimas jais žymimų veiksmų; - Susipažinimas su žaidybinėmis programavimo aplinkomis programuojant paprasčiausias animacijas, žaidimus, dėliojimas komandų blokų sekų ir jų vykdymas.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Ant stalų rastų maisto produktų, paveikslėlių, indų, įrankių, knygų panaudojimo galimybių numatymas ir „įdarbinimas“; Sveikuoliškų gardėsių, kulinariinių šedevrų receptų atradimai iš mokytojos paruoštų maisto produktų; Mokslinės laboratorijos stebuklų perpratimas; Priemones paslapčių atskleidimas: žaidimai su šešėliais.	

MOKĖJIMAS MOKYTIS	
Vertybinė nuostata. Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. Esminiai gebėjimai. Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus.	
<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Mokėjimas mokytis, p. 27, psl. 27.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Domėjimasis aplinkos objektais, veiksmais su jais; - Naujų įspūdžių paieškos: stebėjimas, klausymasis, lietimasis, judėjimas, mėgdžiojimas, siekimas įgyvendinti norą ar ketinimą (pvz., pasiekti daiktą, sudėlioti formų rūšiuklį); - Džiaugimasis veikla, procesu, išmokus ką nors nauja; - Įsitraukimas į mokytojo pasiūlytą ar savo sumanytą veiklą; - Stebėjimas, bandymai, aiškinimasis, klausinėjimas, kaip kažkas veikia, vyksta.	- Gavimas informacijos apie aplinkos daiktus, gamtos objektus, reiškinius ir procesus įvairiais būdais (vaizdu, žodžiu, praktiškai darant, liečiant, uodžiant); - Naujų sąvokų, matematinių ir skaitmeninės kalbos simbolių aiškinimasis; - Tyrinėjimas, situacijų modeliavimas, tyrinėjimo eigos numatymas, tinkamų būdų ir priemonių ieškojimas; - Laikymasis veiklos taisyklių, priimamų sprendimų paaiškinimas, veiklos rezultatų pristatymas; - Samprotavimai, spėliojimas (hipotezių kėlimas), numatymas, analizavimas; - Įvairių tyrimų (vaikų, tėvų nuomonių, įpročių, poelgių, grupės aplinkos daiktų) rezultatų apibendrinimas bei jų pateikimas lentelėse, diagramose, pavidalu.

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti:
 Lauko teritorijoje QR kodų aptikimas, jų iššifravimas;
 Pėdų kelionė. Vaikai tyrinėja, kaip „pamatuoti pasaulį“ savo pėdomis ar kūnu;
 Skaičių statybų aikštelė. Grupėje atidaroma „statybų zona“, kur galima statyti tik laikantis tam tikrų matematinių taisyklių: iš 3 kaladėlių, tam tikros formos, eilės tvarka.

4.5. KURIU IR IŠREIŠKIU

Ugdymo(si) bei ugdymo(si) pasiekimų sritys: meninė raiška, estetinis suvokimas, kūrybiškumas, gebėjimas žaisti.

Puoselėjamos vaiko galios:

KOMUNIKABILUS

PASITIKINTIS

KŪRYBINGAS

LANKSČIAI
MASTANTIS

JAUTRUS KULTŪRINEI IR
SOCIALINEI IVAIROVEI

MENINĖ RAIŠKA. MUZIKA

Ugdymo(si) gairės

Vertybinė nuostata: Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą.

Esminis gebėjimas: Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tiksliai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Meninė raiška. Muzikos posritis, p 22.4.2, psl. 19.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Domėjimasis aplinka, garsais; • Imitavimas pažįstamų melodinių ir ritminių darinių; • Atkartojimas dainų pasikartojančių žodžių ar frazių pabaigų; • Klausymasis trumpų muzikos kūrinių, atliekamų gyvai ir įrašytų, reagavimas į juos judesiu, ritmiškai plojant, trepsint, grojant mušamaisiais instrumentais;	• Klausymasis įvairių stilių, epochų ir kultūrų muzikos įrašų ir gyvos muzikos; • Aplinkos ir gamtos garsų mėgdžiojimas; • Dainavimas kartu su kitais (garsiai, tyliai, aukštai, žemai, greičiau, lėčiau) trumpų, aiškaus ritmo, siauro diapazono dainų; • Skandavimas, jo derinimas su judėjimu;

• Tyrinėjimas muzikos instrumentų, aplinkos daiktų, išgavimas garsų; • Eksperimentavimas balsu – savitų žodžių kūrimas ir rečitavimas; • Dainų tekstų interpretavimas kūno judesiais; • Grojimas lengvai įvaldomais melodiniais ir mušamaisiais instrumentais; • Muzikai pritarimas plojimu ir kt. ritminiais judesiais, ritminiais instrumentais; • Muzikiniai žaidimai, lopšinių dainavimas žaislams; • Dainavimas šventėse; • Grojimas barškučiais, būgneliais.	• Ritmiškas eilėraščių atlikimas; • Muzikavimas kūno perkusija ir instrumentais; • Atsipalaidavimo, aktyvinimo, nusiramino ir kitokių nuotaikų reguliavimas pasitelkiant muziką; • Dalyvavimas koncertuose, meninėse projektuose, akcijose; • Muzikinių kūrinių klausimasis, domėjimasis muzikos atlikėjų grupėmis, muzikos instrumentais; • Improvizuoti koncertai grupėje, pasakų vaidinimai jaunesniųjų grupių vaikams; • „Savo dainelių“, „savo šokių“ kūrimas.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Oro orkestras. Grupėje apsilanko „orų būtybės“ – Debesiukas, Saulė, Vėjas, Lietutis. Kiekvienas jų pristato savo „instrumentą“ ir kviečia pažinti save; Veiklos tam pritaikytoje, papuoštoje muzikos salėje; Šventės grupėje, salėje, lauko aikštelėje.	

<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Meninė raiška. Šokio posritis, p. 22.4.3, psl. 21.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Žaidimai - mėgdžiojimai, mėgdžiojimas būdingų personažams judesių; • Natūralus judėjimas, mėgavimasis juo; • Emocijų, jausmų, norų raiška judesio kalba (mojavimas, apkabinimai); • Pažinimas pasaulio per fizinę ir jutiminę patirtį; • Reagavimas į muzikos kūrinius ritmiškai plojant, trepsint; • Dainų tekstų interpretavimas kūno judesiais; • Pritarimas muzikai plojimu; • Saviraiška judesiu, identifikavimasis su šokių veikėjais - kaip „meškutė“, „kiškiukas“ ar kitas gyvūnas.	• Skandavimas, jo derinimas su judėjimu; • Dalyvavimas muzikiniuose žaidimuose atliekant nesudėtingus judesius: ėjimas, bėgimas, trepsėjimas, plojimas, mojavimas, sukimasis po vieną ir už parankių; • Judėjimas ir mėgavimasis įvairiais judesiais; • Tyrinėjimas tempo, ritmo, dinamikos ir erdvės, patyrimas judesio elementų ir jų derinių; Išbandymas atskirais judesiais kūno koordinacijos, plastiškumo, išlaikymas pusiausvyros, demonstravimas lankstumo; • Persikėlimas erdvėje įvairiais judėjimo būdais - šuoliukai, pritūpimai, sukiniai, paprasti žingsneliai; • Atradimas skirtingų šokių būdų - šokti vienam, šokti poroje, šokti ratelyje ir kt.; • Eksperimentavimas su garsais, balsais, judesiais.

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti:
Šventės grupėje, salėje, lauko aikštelėje.

[IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO\(SI\) PASIEKIMŲ APRAŠAS](#) Meninė raiška. Dailės posritis, p. 22.4.1, psl. 18. Grafinė ir spalvinė raiška

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
• Eksperimentavimas, piešimas pieštukais, tušinukais, kreidelėmis, tapymas guašu, akvarele; • Štampavimas piršteliais, teptuku, štampukais, spaudavimas (plaštakų, pėdučių); • Braižymas pagaliuku ant smėlio, sniego; • Lipdymas iš vieno gabalo plastilino (rutulio sukimas, kočiojimas tiesiais judesiais); • Žaidimai su skirtingų dvimačių ir trimačių formų objektais, įvairiomis figūromis, jų čiupinėjimas, minkymas, stebėjimas realioje erdvėje.	• Iliustravimas realių ir fantastinių istorijų, įvykių dailės darbais, papildant juos grafiniais ženklais (raidėmis, skaičiais ir kt.); • Piešimas, tapymas, aplikavimas, lipdymas, lankstymas, konstravimas, karpymas, kūrimas portretų, gyvūnų, aplinkos objektų, gamtos vaizdų, pasakų veikėjų, tautinių kostiumų ir kt.; • Derinimas kelių dailės raiškos technikų viename darbe; • Tapymas ant netradicinių paviršių - audinio, stiklo ir pan.; • Šventinių dekoracijų, meninių rėmelių savo darbams gaminimas; • Liaudies meno dirbinių stebėjimas, piešimas liaudiškų simbolių, dekoravimas; • Stebėjimas, analizavimas, aptarimas, grožėjimasis savo, kitų vaikų ir profesionalių menininkų sukurtais kūriniais (grafikos ir tapybos darbai, fotografijos); • Dalyvavimas organizuojant nuotraukų, dailės darbų parodėles; • Lankymasis meno galerijoje, parodose, muziejuose; • Išbandymai įvairių grafikos technikų (monotipija, lino raižinys, grotažas, koliažas, asambliažas), eksperimentavimas su mišriomis technikomis; • Eksperimentavimas tapybos, grafikos, mišriomis dailės priemonėmis ir medžiagomis, kuriant sudėtingesnius koliažus, trimates formas; • Kūrimas įvairių dvimačių ir trimačių figūrų, objektų ir kompozicijų iš įvairaus dydžio įprastų ir netikėtų priemonių bei medžiagų: kaladėlių, gamtinės medžiagos, buities rakandų, karštų klijų, antrinių žaliavų.

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti:
Naujų, neišbandytų dailės technikų pasiūla;
Tapybos albumų pristatymas;
Plenerų organizavimas;
Lankymasis tapybos darbų parodoje.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS Meninė raiška. Teatro posritis, p. 22.4.4, psl. 22.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
Pasirinkto vaidmens atlikimas režisūrinių ir vaidmenų žaidimų metu.	- Animacijos, kino žiūrėjimas; - Vaidybinės improvizacijos pasitelkiant kūno judesius, muzikavimą, spontanišką dainavimą bei kuriant improvizacinius teatro vaidinimus; - Emocijų raiška muzikiniuose rateliuose; - Simbolinių vaidmenų atlikimas naudojant kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas; - Dalyvavimas teatro pastatymuose ikimokyklinio amžiaus vaikams; - Dalyvavimas improvizacinio pobūdžio teatralizuotuose renginiuose - tradicinėse šventėse, pasakų vaidinimuose; - Stalo, šešėlių teatro vaidinimų kūrimas, panaudojimas pirštukinių ir pirštinių lėlių; - Veiksmų siužetų, spektaklių draugams iš pasigamintų ar aplinkoje rastų daiktų kūrimas; - Vaidinimai pagal savo išgalvotą pasaką, istoriją.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Radimas grupėje žinomos pasakos veikėjų lėlių ir atkūrimas pasakos, vaidinimas; Pasakų, vaikiškų kūrinių knygų kampelio grupėje turėjimas.	

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS Estetinis suvokimas, p. 21 psl. 17.

Vertybinių nuostatų: Domisi, gėrįsi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka.

Esminiai gebėjimai: Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba.

1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Stebėjimasis muzikos kūrinių, vaidinimo veikėjais, dailės kūrinių, gamtos bei aplinkos objektais ir reiškiniais; - Grožėjimasis piešiniais, paveikslais; - Džiaugimasis savo dailės darbais; - Emociingas reagavimas į mėgstamus muzikos kūrinius, daineles, vaidinimus.	- Grožėjimasis žmogaus sukurtos aplinkos ir gamtos spalvomis; - Įsitraukimas ir mėgavimasis muzikavimu, šokiu, vaidyba, dailės veikla; - Įspūdžių, nuomonės išsakymas apie išklausytą muziką, matytą šokį, vaidinimą, dailės kūrinius, gamtos ir aplinkos daiktus ir reiškinius; - Vertinimas savo ir kitų kūrybinės veiklos, bandymas argumentuoti nuomonę.

Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Dailės kūrinių parodų organizavimas, eksponatų pristatymas; Parodų lankymas; Mados šou, pristatant pačių sukurtų (su tėvelių pagalba) drabužius iš šiukšlių maišų, laikraščių ir pan.; Kultūros objektų lankymas (bažnyčios, vitražai).
--

<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Kūrybiškumas, p. 23, psl. 23.	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. Esminiai gebėjimai: Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.	
1,5-3 metų vaikų veiklos - Įvairių vizualinės raiškos būdų išbandymas: taškavimas, brūkšniavimas, keverzavimas teptukais, storais pieštukais, kreidelėmis, brėžimas linijų, štamavimas teptuku, pirštu, delnu; - Bandymas kirpti žirkklėmis, klijavimas, popieriaus plėšimas skiautelėmis; - Statymas, konstravimas, dėliojimas dėlionių, mozaikų; - Žaismingas tyrinėjimas daiktų, garsų, judesių, kvapų, skonų; - Išgavimas, komponavimas patikusių garsų, judesių, veiksmų, objektų, atradimas naujų veikimo būdų; - Įsivaizduojamų menamų veikėjo veiksmų atlikimas žaidžiant; - Domėjimasis kitų kūryba.	4-6 metų vaikų veiklos - Žaidimų kūrimas ir jų “aprobavimas” su grupės draugais ir mokytojais, juose sutelkimas savo gebėjimų, atskleidimas savo pomėgių ir stiprybių; - Žaidime menamų vaidmenų prisiėmimas, siužetų kūrimas; - Įvairių medžiagų, priemonių ir daiktų naudojimas skirtingais būdais siekiant kūrybinio rezultato; - Domėjimasis kitų vaikų veikla, kūryba; - Fantazavimas, naujų idėjų generavimas, klausimų apie kūrybinę veiklą kėlimas; - Pasakojimas apie savo kūrinio paskirtį, apie pasirinktus kūrybos būdus, medžiagas, priemones; - Išbandymai įvairių naujų kūrybos priemonių siekiant kūrybinio rezultato; - Pasakojimas apie kūrybos procesą, paaiškinimas, kas yra svarbu ir įdomu.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Įvairios gamtinės medžiagos panaudojimas žaidimams lauko aikštelėse; Mados šou, pristatymas pačių sukurtų (su tėvelių pagalba) drabužių iš šiukšlių maišų, laikraščių, antrinių žaliavų ir pan..	

<u>IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ APRAŠAS</u> Gebėjimas žaisti, p. 26, psl. 26.	
Vertybinė nuostata: Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. Esminiai gebėjimai: Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių.	
1,5-3 metų vaikų veiklos	4-6 metų vaikų veiklos
- Judėjimas, sąveika su aplinka, kūno galimybių pažinimas; - Bendri žaidimai su suaugusiais, žaislingai kuriant bendravimo „kalbą“ ir išgyvenant bendrumo jausmą; - Dalyvavimas abipusiuose žaidimuose, kūno ribų pažinimas, galimybių tyrinėjimas, siekimas balso ir veido išraiškingumo; - Inicijavimas bei palaikymas žaislingų socialinių sąveikų.	- Žaidimai: individualūs, dviese-trise, nesudėtingi režisūriniai ir vaidmenų žaidimai, būrimasis į didesnes 3–5 vaikų grupes; - Laipsniškas perėjimas prie sudėtingesnių žaidimų formų su taisyklėmis, didaktiniai ugdomojo pobūdžio žaidimai; - Tęstinių siužetinių vaidmenų žaidimų plėtojimas; - Kolektyviniai režisūriniai žaidimai; - Žaidimų kūrimas ir jų „aprobavimas“ su grupės draugais ir mokytojais.
Ugdymo(si) kontekstai, skatinantys vaikus aktyviai ir sėkmingai veikti: Lengvai prieinamos bei pasiekiamos įvairios priemonės; Komandinių stalo/lauko/sporto žaidimų kortelių, inventoriaus, priemonių išdėliojimas lauko aikštelėje.	

V. VAIKŲ UGDYMO SI PAŽANGA, UGDYMO SI TĘSTINUMAS

Vaikų pasiekimų bei pažangos vertinimo tikslas – padėti mokytojams, tėvams ir kitiems ugdymo proceso dalyviams tikslingai stebėti vaikų ugdymosi pasiekimus, pažangą, atpažinti jų ugdymosi poreikius, kuo kryptingiau pritaikant ikimokyklinio ugdymosi turinį vaikų grupei ir kiekvienam vaikui, garantuojant ugdymosi prieinamumą ir kokybę, užtikrinant tęstinumą bei dermę tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija padeda numatyti ugdomojo proceso spragas, parinkti tinkamiausias ugdymosi formas, metodus, priemones, užtikrinti ugdymosi nuoseklumą, individualizavimą, tęstinumą, tėvų informavimą apie vaiko ugdymosi rezultatus, grupės vaikų pasiekimų apibendrinimą, ugdymo prioritetų numatymą.

Informacija apie vaiką renkama įvairiais būdais:

- stebint vaiką natūralioje veikloje, t. y. žaidžiant, tyrinėjant, kuriant, judant;
- pokalbių su tėvais ir vaikais metu;
- analizuojant vaiko kūrybą;
- analizuojant veiklos, elgesio vaizdo įrašus ir nuotraukas.

Vertinimas vyksta pagal „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašą“. Pasiekimai vertinami du kartus per metus - spalį ir gegužę. Kiekviena ugdymosi sritis vertinama atitinkamu žingsniu, sudaroma pasiekimų diagrama, kuri aptariama su tėvais, analizuojant vaiko gebėjimų ir pasiekimų suvestines individualių pokalbių metu. Tai leidžia individualizuoti ugdymą, atkreipti dėmesį į vaiko ugdymosi gebėjimus bei sunkumus, priimti bendrus sprendimus, susijusius su vaiko ugdymu. Ši informacija prieinama tėvams elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“.

Vaikų įvairūs dailės darbeliai, sukurtos knygelės, vaiko rašytinės kalbos pavyzdžiai, mokytojų užfiksuoti vaiko užduodami klausimai, pasakojimai, žodinė kūryba, fizinio pasirengimo įvertinimai segami į kiekvieno ugdytinio segtuvą. Sukaupta medžiaga – informatyvi: užrašytas vaiko vardas, data, gali būti užrašyti vaiko išsakyti įvertinimai, mokytojo pozityvūs komentarai, gali būti nurodytas įdėtos vertinimo medžiagos tikslas. Vaiko gebėjimų ir pasiekimų segtuvuose kaupiama informacija skirta mokytojams, tėvams, pačiam vaikui, mokyklos vadovams. Vaiko segtuvai laikomi visiems prieinamoje vietoje. Aplanke surinkta medžiaga leidžia pastebėti vaiko pasiekimus bei pažangą. Sukauptas aplanckas perduodamas tėvams kiekvienų mokslo metų pabaigoje.

Mokytojai individualių vaiko vertinimų neviešina. Esant reikalui (pvz., įtarus smurtą šeimoje) mokytojai apie esamą situaciją informuoja mokyklos vadovus arba VGK. Apibendrinti grupės vaikų pasiekimai, naudojami mokytojų darbo analizei bei įsivertinimui, planuojant tolimesnį ugdymo procesą.

Vaikų ugdymo pasiekimų rezultatai apibendrinami Mokyklos tarybos posėdžiuose, kuriuose numatomos tolimesnės gairės, ugdymo veiklos tobulinimas.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dermė (10 pav.): suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, taikomi ugdymo būdai.

10 pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų dermė

Mokyklos Ikimokyklinio ugdymo programa			Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa	
Ugdymosi būdai	5 ugdymo sritys		6 ugdymo sritys	Ugdymosi būdai
- Puoselėjami spontaniškas vaikų ugdymasis, vaikų ir mokytojų kūrybinė sąveika, neatsisakoma ir organizuoto ugdymo. - Prioritetas – ugdymas per žaidimą. Siekiama savarankiško žaidimo ir žaismingo ugdymo(si) vienovės. - Patirtinis ugdymasis vaikui tyrinėjant, veikiant, pajaučiant, stebint, eksperimentuojant, modeliuojant, kuriant, komunikuojant, reflektuojant. - Kuriami ugdymo(si) kontekstai.	Mūsų sveikata ir gerovė		Sveikatos ir fizinis ugdymas	- Derinama kryptinga mokytojo ir spontaniška vaiko veikla; - Žaidimas ir kasdienis vaiko gyvenimas grupėje pripažįstami kaip neatsiejamose ugdymo dalys; - Taikomi patirtinio mokymo(si) metodai - projektai, tyrinėjimai, eksperimentavimas, pažintinės išvykos, diskusijos ir kt.; - Sudaroma ugdymui pritaikyta ir mokymąsi stimuliuojanti aplinka.
	Aš ir bendruomenė		Visuomeninis ugdymas	
	Tyrinėju ir pažįstu aplinką		Gamtamokslinis ugdymas	
			Matematinis ugdymas	
	Aš kalbų pasaulyje		Kalbinis ugdymas	
	Kuriu ir išreiškiu		Meninis ugdymas	

VI. NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Aktyvūs mokymosi metodai. Šiuolaikinių didaktikų centras, 2011.
2. Berns R.M. Vaiko socializacija. – V., 2009
3. Dodge D.T. ir kt. Ankstyvojo amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. – V., 2008
4. Javtokas Z. Sveikatos mokymas: mokymo formos ir metodai. – V., 2012.
5. Szarkowicz D. Stebėjimas ir refleksija vaikystėje. – M., 2006

Teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro Įsakymas 2023 m. rugsėjo 4 d. Nr. V-1142 Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo
2. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro Įsakymas 2024 m. vasario 5 d. Nr. V- 131 Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. Įsakymo nr. V-1142 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“ pakeitimo
3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas
4. Vaiko teisių konvencija

Interneto svetainės:

1. www.smm.lt
2. www.lrs.lt
3. www.nsa.smsm.lt

Mokyklos ikimokyklinio ugdymo programos projektas 2025 m. gegužės mėn. 22 d. pristatytas Mokyklos bendruomenei.

PRIEDAI**IŠVADOS APIE MOKYKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMĄ****Mokyklos stipriosios veiklos sritys:**

1. Mokyklos fizinė aplinka saugi, atitinkanti vaikų poreikius, o bendra grupių atmosfera pozityvi, grįsta maloniu bendravimu ir bendradarbiavimu (1.1.1., 1.1.2 – 3 lygis).
2. Mokytojas kuria socialines sąveikas, skatinančias vaikų savarankiškumą ir mokymąsi bendradarbiauti, atsižvelgiant į kiekvieną vaiką ir jo stipriąsias puses (1.2.1, 1.2.3. – 3 lygis).
3. Vaikai žino, grupės taisyklės, mokosi jų laikytis, nebijo klysti, geba drąsiai ir tinkamai išsakyti savo nuomonę (1.3.1., 1.3.2. - 3 lygis).
4. Vaikai naudoja įvairius patirties kaupimo būdus, dalijasi tarpusavyje ir su mokytoju patirtimi (2.2.2., 2.2.3. – 3 lygis).
5. Vaikai žaidžia skirtingo tipo žaidimus, nevengia įtraukti į juos suaugusiuosius (2.3.3., 2.3.5. – 3 lygis).
6. Ugdymo(si) aplinka yra pritaikyta vaikų poreikiams ir skatinanti tyrinėti, žaisti ir ugdytis (3.1.1., 3.1.2. – 3 lygis).
7. Mokytojas vadovaujasi dialogiško bendravimo principu, vertina vaikų įsitraukimo į ugdymosi procesą lygį ir siekia, kad visi vaikai aktyviai dalyvautų ugdymosi procese ir patirtų mokymosi sėkmę (4.1.2., 4.2.3. – 3 lygis).
8. Mokytojas palaiko žaidimą, kaip pagrindinę vaiko ugdymosi veiklą (4.3.1., 4.3.2., 4.3.3., 4.3.4. – 3 lygis).
9. Mokytojas sistemingai stebi ir fiksuoja vaikų pasiekimus ir daromą pažangą, planuoja ugdymą(si), remdamasis žiniomis apie vaikų jau turimus gebėjimus, individualius ugdymosi poreikius (5.1.1., 5.2.2. – 3 lygis).
10. Mokytojas užtikrina informacijos apie šeimas ir vaikus konfidencialumą, supažindina šeimas su ugdymo programa, bendradarbiauja ir suteikia žinių tėvams, kad jie galėtų namuose sukurti stimuliuojančią ugdomąją aplinką, padeda šeimoms gauti jų vaikų ugdymui(si) reikalingos informacijos apie išteklius ir paslaugas, tiek esančias mokykloje, tiek ir už mokyklos ribų (6.1.4., 6.2.1., 6.2.2., 6.2.3. – 3 lygis).

Mokyklos silpnosios veiklos sritys:

1. Mokytojas bendrauja taip, kad vaikai pasitikėtų savo jėgomis, didžiuotųsi savo individualumu ir unikaliomis savybėmis, vengia stereotipų (1.2.2., 1.4.1. – 2 lygis).
2. Vaikai savo iniciatyva pasirenka veiklą ir priemones, įsitraukia į veiklą ir ją plėtoja, inicijuoja, planuoja ir aptaria savo žaidybines patirtis (2.1.1., 2.3.2. – 1 lygis).
3. Mokytojas kuria su kiekvienu vaiku prierašų individualių santykių, aplinka yra turtinga įvairių socialinių sąveikų situacijoms, (3.2.1., 3.2.2.- 2 lygis).
4. Vaikai turi galimybių rinktis ir priimti sprendimus, susijusius su ugdymo(si) procesu bei kitomis situacijomis, mokytojas sudaro sąlygas vaikams patirti savo priimtų sprendimų pasekmes (4.1.3. – 1 lygis).
5. Mokytojas ugdo vaikų gebėjimą vertinti savo ir kitų vaikų veiklą, elgesį ir darbus (5.1.2. – 1 lygis).

¹ <https://www.hi.lt/aktyvi-mokykla/>

² <https://www.hi.lt/sveikata-stiprinanti-mokykla/>

³ <https://www.asfutboliukas.lt/>

⁴ <http://sveikatiada.lt/>

⁵ <https://www.mazujuzaidynes.lt/>

⁶ <https://sveikatavisusmetus.lt/>

⁷ <https://www.pienasvaisiai.lt/>

⁸ <https://mesrusiuojam.lt/>

⁹ <https://www.vaikolabui.lt/zipio-draugai/>

¹⁰ <https://www.kimochis.com>

DETALŲS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRITARIMO VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „GELVONĖLIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-06-16 Nr. A15-1250/25
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Almeda Kučinskienė, Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėja, Ikimokyklinio ugdymo skyrius
Sertifikatas išduotas	ALMEDA KUČINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-16 16:07:36 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-06-16 16:07:48 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-02-28 19:13:13 – 2029-02-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, i.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 11:49:40 iki 2027-12-18 11:49:40
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.84.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos kelianus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-06-16 16:19:01)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-06-16 16:19:01 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“